■ روزنـامه فرهنگی، اجتمـاعی صبـح ایـران ■ صاحب‌امتیاز: سازمان صداوسیمای جمهوری اسلامی‌ایران ■ نخستین موسسه فرهنگی مطبوعاتی کشور دارای گواهینامه بین‌المللی ISO9001:2008

جام جم

■ شاپا: ISSN۱۷۳۵-۳۶۳۷
■ پایگاه اطلاع‌رسانی: www.jamejamdaily.ir
■ پست الکترونیکی: info@jamejamdaily.ir

■ تهران، بلوار میرداماد، جنب مسجد الغدیر، شماره ۱۲۹
■ تلفن: ۲۳۰۰۴۰۰۰ - ۰۲۱ ■ دورنگار تحریریه: ۲۲۲۲۶۲۵۲
■ سازمان شهرستان‌ها: ۴۵۸۹۷ ■ کد پستی: ۱۹۱۱۶۱۸۴۱۳
■ امور مشترکین: ۴۴۲۰۲۹۳۰ ■ سازمان آگهی‌ها: ۴۹۱۰۵۰۰۰
■ پیامک: ۳۰۰۰۱۱۲۴۰ ■ روابط عمومی: ۲۲۲۶۲۱۴۲
■ چاپ: به‌صورت همزمان در تهران و شهرستان‌ها (چاپخانه‌های روزنامه جام‌جم)

دوشنبه ۴ آذر ۱۳۹۸ | ۲۷ ربیع‌الاول ۱۴۴۱ | ۲۰ صفحه | سال بیستم - شماره ۵۵۳۳ | استان تهران و البرز ۲۰۰۰ تومان - دیگر استان‌ها ۱۰۰۰ تومان | Monday - 2019 November 25

حدیث روز: تحف‌العقول

از امام حسن علیه‌السلام سؤال شد: شرف چیست؟ فرمود: احسان به طایفه و نزدیکان و به عهده گرفتن خسارت و جرم آنان.

پلک احساس: عطار

عقل تا بوی می‌عشق تو یافت
دائما دیوانه‌ای لایعقل است

امروز در تاریخ:

- درگذشت جبار باغچه‌بان، بانی مدارس استثنایی در ایران (۱۳۴۵ ش)
- بمباران هوایی اندیمشک در جریان جنگ ایران و عراق به مدت یک ساعت و ۴۵ دقیقه که طولانی‌ترین حمله هوایی پس از جنگ جهانی دوم به‌شمار می‌رود (۱۳۶۵ ش)
- پشیمانی نوبل از ساخت دینامیت و وقف اموال برای جوایز نوبل (۱۸۶۷ م)

اوقات شرعی:

اذان ظهر: ۱۱/۵۱ — غروب آفتاب: ۱۶/۵۳
اذان مغرب: ۱۷/۱۲ — نیمه‌شب شرعی: ۲۳/۰۷
اذان صبح (فردا): ۵/۲۲ — طلوع خورشید (فردا): ۶/۵۰

پیش‌بینی آب و هوا سه‌شنبه

تهران	ارومیه	اصفهان	سمنان	شیراز	شهرکرد	گرگان	یزد
۳ / ۱۰	۲- / ۱۰	۳- / ۱۱	۲ / ۹	۱ / ۱۶	۶- / ۱۰	۴ / ۱۳	۳ / ۱۲

حکمت ۵۱: نهج‌البلاغه

عیب تو تا آن گاه که روزگار با تو هماهنگ باشد، پنهان است.

خودنویس

گاهی به جوراب‌هایت نگاه کن...

حامد عسکری
شاعر و نویسنده

چادر بورش یک زمانی سیاه پر رنگ بود. سابیدگی کف کتانی‌هایش می‌گفت خیلی پیاده روی می‌کند و خیلی کاری به کار تاکسی و دربست و آژانس ندارد و ابروهای پرپشتش نشان این داشت که فشار بار زندگی خیلی وقت است تیک زنانگی را از توی روحش برداشته و صرفا از او موجودی ساخته که صبح تا شب می دود تا نان حلال پیدا و شکم دو بچه یتیمش را سیر کند. نشسته بود لبه پله‌ای و گریه می‌کرد. دو سه قالب پنیرگچی هم جلویش بود برای فروش. دیدن این صحنه توی یک صبح سرد زمستانی حال آدم را می‌گیرد. کرم روزنامه‌نگاری افتاد به جانم. رفتم جلو و گفتم پنیر چند؟ گفت هشت تومن. گفتم چرا پنیر؟ گفت صبحا کارمندا میرن سرکارشون ازم می‌خرن ببرن سرکار صبحونه بخورن. گفتم چرا گریه؟ گفت: خر فرض شدن خیلی درد داره؟ گفتم بلانسبت چی شده حالا؟ گفت: پریروز نیازمندی‌های همشهری گرفتم. سرد شده نمیشه گوشه خیابون نشست. گفتم شاید یه کاری پیدا کنم سقف و پناه داشته باشه از این وضع نجات پیدا کنم. گفتم خب؟ گفت یه کارگاه جوراب بافی کارگر می‌خواست برا بسته‌بندی جوراب. زنگش زدم گفت همین الان بیا سرکار. خوشحال رفتم سرکار تو کارگاهش. گفتم خب این‌که خیلی خوبه! گفت صبر کن. بقیه شو بگم. گفتم بفرمایین. گفت: رسیدم کارگاهش، رفتم اونجا دیدم ده پونزده نفر دیگه هم نشستن. یه نیم ساعتی نشستیم تا رئیس کارگاه اومد. گفت: بیایین توی این اتاق. رفتیم تو اتاق یه سبد گذاشت جلومون یه خروار جورابم ریخت وسط. گفت تا ساعت سه بسته بندی کنید هرکس سرعتش از همه بیشتر بود و جوراب بیشتر بسته بندی کرد همون فرم پر می‌کنه میاد سرکار. جون به دستام نمونده بود. دویست و هفتادتا جوراب کردم تو نایلون. کلی دستام درد گرفت. بعد صدام کرد برم فرم پر کنم. دلم خوش بود از پس فرداش میرم سر کار. گفتن زنگ میزنن. دوروز گذشت خبری نشد. دیروز دوباره همشهری گرفتم یه چرخی بزنم دیدم دوباره آگهی کرده. شستم خبر دار شد. بی شرف هر روز پنجاه تومن می‌ده همشهری یه آگهی چاپ می‌کنه. یه عالمه زن و مرد بدبخت میریزن اونجا. همین بازی رو باهاشون می‌کنه. با پنجاه تومن همه جوراباش مفت و مجانی بسته بندی میشه. نه پول کارگر می‌ده نه بیمه و کوفت و زهرمار... خشکم زد. هاج و واج راه افتادم. پله‌های مترو را رفتم پایین. نشستم توی قطار. وسط روز بود. قطار خلوت بود. نشستم. پا انداختم روی پا. چشمم افتاد به جورابهایم. جوراب‌هایی که همین چند روز پیش از همین مترو خریده بودم. اگر جوراب‌های مرا زن پنیرفروش بسته بندی کرده باشد چه؟

هوش مصنوعی، آشپزی را دگرگون می‌کند

شرکت سونی واحد ویژه هوش مصنوعی را آماده می‌کند که هدف آن تغییر شیوه تهیه غذا و خوردن آن توسط افراد است.

به گزارش فارس، غول فناوری ژاپنی در حال افتتاح بخش جدیدی در ژاپن، آمریکا و اروپا با نام سونی AI است؛ این بخش در ابتدا روی بازی، تصویربرداری و آشپزی تمرکز خواهد کرد. یك فیلم جدید شگفت‌انگیز، دیدگاه سونی از آشپزخانه تحت کنترل هوش مصنوعی را نشان می‌دهد. امروز، سونی بخش جدیدی را در این شرکت اعلام کرده که منحصرا بر هوش مصنوعی تمرکز دارد و قرار است یك انقلاب جدید برپا کند.

این شرکت مشخص نکرده است که دقیقا این پروژه‌ها چه خواهند بود، اما یك فیلم مفهومی از سونی، دیدگاه این شرکت را در مورد چگونگی تغییر هوش مصنوعی و رباتیك در نحوه خوردن مردم در آینده نشان می‌دهد.

گفت‌وگو با مسعود حقیقت، معاون سازمان هواشناسی

باران خواهد بارید و گاهی برف

کافه میرداماد

دریاچه هامون زنده می‌ماند/ منبع: ایرنا

طاهره آشیانی
روزنامه‌نگار

دیروز یکی از اهالی سیستان و بلوچستان توییت کرده بود که استانش در اعتراضات و درگیری‌های چند روز اخیر در آرامش بوده. این توییت را که خواندم، خبرهای چند روز اخیر را بازخوانی کردم. ویدئوها را دیدم، آنها که در دسترس بود و درستی‌شان راستی‌آزمایی شده بود! خبر خاصی از سیستان و بلوچستان ندیدم. فقط یک ویدئو در آپارات منتشر شده بود که مردم این استان در کمال ادب مقابل دوربین از گرانی بنزین شکایت می‌کردند و می‌گفتند استان سیستان و بلوچستان محروم است، مرزهای این استان بسته است و مرزنشین‌ها به اندازه کافی محرومیت دارند و با ماهی ۶۰ لیتر بنزین سهمیه‌ای چطور باید امورات زندگی را بگذرانند. همین‌قدر نجیب، همین‌قدر قانع...

یادم آمد چند روز قبل درهمین صفحه درباره مردم سیستان و بلوچستان نوشتم و این که نزاع‌های خیابانی در این استان بسیار کم است. مردم این استان شاید فقر مالی داشته باشند، اما فقر اخلاقی ندارند. همین دو سه روز قبل هم در همین جا به نقل از احمد بحری، محیط‌بان نوشتم که یک پیرمرد فقیر در سیستان و بلوچستان از نان خود می‌زند و برای گاندوها غذا تهیه می‌کند تا نسل این تمساح رو به انقراض را نجات دهد. همین‌قدر مهربان و همین قدر با فرهنگ...

امروز در همین صفحه و در همین جا می‌نویسم که پیش‌بینی‌های سازمان هواشناسی نشان می‌دهد، سیستان و بلوچستان پاییز و زمستان پر بارشی خواهد داشت و هیرمند و هامون پر از آب خواهد بود...

بیشتر جهش بارش متعلق به استان‌های هرمزگان، سیستان و بلوچستان و بوشهر و خراسان جنوبی است

مسعود حقیقت، معاون شبکه پایش سازمان هواشناسی که این خبر را می‌دهد، ذهنم می‌رود به بهار امسال که پر بارش بود و پر از باران. ذهنم به یاد آورد ویدئویی را که از مردم سیستان و بلوچستان دیده بودم که از پر آب شدن هیرمند و هامون چقدر خوشحال بودند. یادم آمد که آنها به آب زده و آب را چنان مهربانانه در آغوش گرفته بودند که باران‌های سیل آسا هم با آنها به سر صلح و دوستی آمد و مهربان جاری شد. خبرها را به یاد می‌آورم که مردم به مرحمت بارش‌ها به رسم گذشته در این استان برنج کاشته بودند! در بهار و تابستان و مهر و آبان زندگی در سیستان و بلوچستان جاری بود و ماه آخر پاییز و زمستان هم باران و گاهی برف در سیستان و بلوچستان خواهد بارید. مردم مهربان این استان سال پر بارانی در پیش دارند. شاید برای همین است که حالشان خوب است. آنها یاد گرفته‌اند حالشان را با حال آسمان و خدا گره بزنند تا قیمت‌هایی که هر روز بالا و بالاتر می‌رود و آنها را فقیر و فقیرتر می‌کند. آنها توفان‌های ۱۲۰ روزه را پشت سرگذاشته و می‌گذارند برای همین یاد گرفته‌اند چگونه از پس روزهای سخت برآیند. حالا معاون سازمان هواشناسی نوید می‌دهد بارش‌ها در سیستان و بلوچستان از حد نرمال هر سال بیشتر خواهد بود...

باران در سرزمین زعفران

حقیقت می‌گوید: از اول مهر امسال تا همین امروز میانگین بارش‌ها در کل کشور حدود ۴۰ و ۲ میلی‌گرم بوده که نسبت به سال گذشته کمتر است. پارسال این رقم، ۵۰ و ۹ میلی‌گرم بوده. اما با همه اینها امسال تا همین امروز حدود ۳۵ درصد از میانگین درازمدت بیشتر بوده است.

معاون پایش سازمان هواشناسی می‌گوید: بیشتر جهش بارش متعلق به استان‌های هرمزگان، سیستان و بلوچستان و بوشهر و خراسان جنوبی است.

این که خراسان جنوبی هم جهش بارندگی دارد از آن خبرهای خوب است. شهرهای این استان هم جزو مناطق محرومند. سال‌های اخیر خشکسالی بیشتر روستاهای این استان را خالی از سکنه کرد و روستاهایی که تا قبل از این بحران، مرکز تولید زعفران و زرشک و عناب بودند به ویرانه‌هایی ترسناک تبدیل شد. حالا قرار است درهای رحمت باز شود باران ببارد و زمین‌ها دوباره زنده شوند، شاید مردم دوباره برگردند و روستاها را آباد کنند و زمین‌ها به مزرعه و باغ تبدیل شوند.

زمستان؛ نه سرد، نه گرم، نه معتدل

حقیقت درباره کاهش دما و سرمای احتمالی می‌گوید: از نیمه آذر تا اوایل دی‌ماه هوا به حالت نرمال برمی‌گردد و سرما تعدیل می‌شود. هوای آذر از آبان گرم‌تر خواهد بود. از قبل هم پیش‌بینی کرده بودیم پاییز امسال نسبت به سال گذشته سرمای بیشتری خواهیم داشت. سرمای هفته گذشته به برخی محصولات کشاورزی آسیب زد اما پیش‌بینی می‌کنیم دیگر سرمای آنچنانی نخواهیم داشت که کشاورزان و باغداران را اذیت کند یا محصولات کشاورزی را از بین ببرد. بارش‌های بهار و پاییز امسال باعث شد محصولات دیم کاشته شوند و امیدواریم محصول خوبی برداشت کنیم.

از حقیقت می‌پرسم بارش‌های زمستان امسال بیشتر برف خواهد بود یا باران؟ چون شنیده می‌شود بارش برف برای ذخیره آب‌های زیرزمینی بهتر است. می‌گوید: با این دقت نمی‌توانیم پیش‌بینی کنیم که بارش‌ها برف خواهد بود یا باران. اما این را می‌توانم بگویم که برای استان‌های شمالی، غرب و جنوب‌غرب بیشتر به بارش برف نیازمندیم. با همه اینها بارش‌های از حد نرمال چند سال اخیر خیلی بهتر است و می‌توان گفت مشکل کم‌آبی نخواهیم داشت. اما برای داشتن شرایط پایدار و مبارزه با خشکسالی حتما باید به آبخیزداری توجه شود و روی آن سرمایه‌گذاری کنیم. این را هم بگویم استان خوزستان از نظر آب با مشکلی مواجه نخواهد شد؛ چون بارش‌های خوبی در بهار داشتیم و زمستان پر بارشی را هم برای این استان پیش‌بینی می‌کنیم.

درباره تهران هم باید بگویم بارش‌ها در این استان بسیار خوب است و از حالت نرمال صد در صد بارش‌ها بیشتر بوده و وضعیت سدهای این استان در حد مطلوب و خوب است.

از حقیقت درباره بارش‌های بهار آینده می‌پرسم، می‌گوید: قابل پیش‌بینی نیست! هنوز زود است برای آن زمان صحبت کردن.

می‌گویم: در خبرها آمده بود قطعی اینترنت در پیش‌بینی هواشناسی اختلال به وجود آورده، این گفته درست است؟

می‌گوید: نه! اصلا ربطی ندارد. ما به سیستم جهانی هواشناسی وصلیم و معمولا روزانه پیش‌بینی نمی‌کنیم قرار است هوا و بارش‌ها چطور باشد که با قطع اینترنت با مشکل رو به رو بشویم.

اینجا حیات وجود ندارد

محققان پس از آزمایش‌های مختلف و انجام تحقیقات اعلام کرده‌اند در منطقه‌ای در اتیوپی به نام «دالول» هیچ‌گونه حیاتی وجود ندارد. به گزارش مهر، حیات در محیط‌های عجیبی روی زمین از صحرای خشك گرفته و تا مناطق یخ زده و نقاط بسیار گرم و دریچه‌های ورود مواد سمی در کف اقیانوس وجود دارد. اما دانشمندان مکانی را در اتیوپی کشف کرده‌اند که حیات به هیچ‌وجه در آن وجود ندارد. محققان برخلاف تحقیقات قبلی آزمایش‌های متعددی روی این نقطه از زمین انجام دادند و هیچ اثری از حیات حتی میکروارگانیسم‌ها در آن نیافتند. محیط این منطقه بسیار گرم، شور و اسیدی است. دریاچه‌های موجود در دالول تا دهانه‌های آتشفشانی کشیده می‌شوند که مملو از نمك، گازهای سمی و آب‌های جوشان است.

عکس: ایسنا

پاییز در قلب جنگل‌های هیرکانی - جنگل سنگده/ مازندران

السالوادور؛ کشور خلافکارها

السالوادور، کشوری با ۶/۵ میلیون جمعیت یکی از کشورهای خطرناك در جهان است.

به گزارش فرارو، السالوادور با خشونت غریبه نیست. این کشور دهه ۱۹۸۰ درگیر یك جنگ داخلی وحشیانه شد که بیش از یك دهه ادامه داشت. از بسیاری جهات این تاریخ زیربنای تحول و رویش باندهای تبهکار در این کشور است. میزان قتل در در السالوادور در سال ۲۰۱۶-۲۰۱۵ بیش از صد مورد به ازای هر صد هزار نفر بوده است که آماری به مراتب بالاتر از هندوراس و ونزوئلا دارد که هر دو ۵۹ قتل به ازای هر صد هزار نفر دارند. طبق آمارهای منتشر شده دست‌کم ۶۰ هزار تبهکار فعال عضو باند تبهکار مارا در سالواتروچا و باریو ۱۸ هستند.

در السالوادور افراد زیادی نیز ناپدید می‌شوند که در شمار کشته‌شدگان محسوب نمی‌شوند. هر ازگاهی جسدی پیدا می‌شود و مخفیانه و بی سر و صدا دفن می‌شود. با وجود هوشیاری پلیس اما آمار قتل و کشتار در این کشور همچنان بالاست و حتی نیروهای پلیس نیز هدف حملات گروه‌های تبهکار قرار می‌گیرند.

مقطع حساس کنونی

داستان انوشیروان و بزرگمهر و پیرمرد و گردو

امید مهدی‌نژاد
طنزنویس

روزی انوشیروان که حوصله‌اش سر رفته بود به درباریان گفت: هرکس امروز یك جمله حکیمانه بگوید و من خوشم بیاید به او صد سکه طلا می‌دهم. درباریان شروع به گفتن جملات حکیمانه کردند، اما انوشیروان از هیچ‌کدام آنها خوشش نیامد و حوصله‌اش بیشتر سر رفت. بزرگمهر حکیم گفت: ای پادشاه عادل، بیایید به گشت و گذار در اطراف برویم، شاید حوصله‌تان سر جایش آمد. انوشیروان پذیرفت و همراه بزرگمهر و هیأت همراه برای گشت و گذار در اطراف از کاخ خارج شد. در اطراف به پیرمرد فرتوتی رسیدند که با تلاش بسیار مشغول کاشتن درخت گردو بود.

انوشیروان به بزرگمهر گفت: با این پیرمرد شوخی و مزاح کنیم شاید خلق‌مان وا شود. سپس رو به پیرمرد کرد و گفت: ای پیرمرد، درخت گردو بعد از شش الی هفت سال میوه می‌دهد، تو با این حالت یکی دو سال بیشتر زنده نیستی، چرا خودت را زجر می‌دهی؟

پیرمرد دست از کار کشید و خنده کرد و گفت: دیگران کاشتند ما خوردیم، ما می‌کاریم دیگران بخورند. انوشیروان گفت: چه جمله حکیمانه‌ای. آشنا به نظر می‌آید. بزرگمهر گفت: این جمله بعدها در اثر انتشار همین داستان به گنجینه امثال فارسی اضافه خواهد شد. انوشیروان به پیرمرد گفت: جمله حکیمانه‌ای گفتی و من خوشم آمد. من امروز به جمله‌های حکیمانه‌ای که خوشم بیاید صد سکه می‌دهم. سپس دستور داد تا هیأت همراه صد سکه به پیرمرد بدهند. پیرمرد سکه‌ها را گرفت و خنده کرد. انوشیروان گفت: چرا می‌خندی؟

پیرمرد گفت: درخت گردو بعد از هفت الی هشت سال ثمر می‌دهد، اما درخت گردوی من همین امروز ثمر داد. انوشیروان گفت: چه زیبا. باز هم خوشم آمد و دستور داد صد سکه دیگر به پیرمرد بدهند. پیرمرد سکه‌ها را گرفت و بار دیگر خنده کرد. انوشیروان گفت: باز چرا؟ پیرمرد گفت: درخت گردو سالی یك بار ثمر می‌دهد، اما درخت من دوبار ثمر داد. انوشیروان گفت: اوه، از این هم خوشم آمد و دستور داد صد سکه دیگر به پیرمرد بدهند. پیرمرد سکه‌ها را گرفت و بار دیگر خنده کرد. در این لحظه بزرگمهر رو به انوشیروان کرد و گفت: ای پادشاه عادل و دست‌ودلباز، این پیرمرد ختم روزگار و گرگ بازار است. الان باز یك چیزی می‌گوید و شما خوشتان می‌آید. بیایید به کاخ برگردیم و به این ترتیب به کاخ برگشتند.

خودروی جدید تسلا

الون ماسك، مدیرعامل شرکت تسلا می‌گوید بیش از ۱۴۶ هزار سفارش برای خرید خودروی برقی جدید این شرکت موسوم به سایبرتراك دریافت کرده است. به گزارش فارس، رونمایی از سایبرتراك، تازه‌ترین خودروی برقی تسلا روز شنبه برگزار شد و منتقدان نظرهای مختلفی در مورد قابلیت‌های آن داشته‌اند. با این حال به نظر می‌رسد سایبرتراك که یك خودروی مستحکم و مقاوم با شیشه‌های ضدگلوله است، در مجموع مورد پسند خریداران قرار گرفته است. به گفته ماسك ۱۷ درصد از علاقه‌مندان مدل تك موتوره این خودرو را سفارش داده‌اند. همچنین ۴۲ درصد مدل دو موتوره و ۴۱ درصد مدل سه موتوره را برای خرید انتخاب کرده‌اند.

قرار است تولید خودروی سایبرتراك از سال ۲۰۲۱ آغاز شود. قیمت مدل پایه خودروی یادشده ۳۹۹۰۰ دلار اعلام شده است.